

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἐνδέκατος

Συνδρομὴ ἑτησια : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑπαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησιαί: — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

3 Μαΐου 1881

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Γ. Ρουφίνη. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνέχεια· ἴδτε σελ. 257.

Αἱ ἐπισκέψεις ἐγίνοντο νῦν συχνότατα, τρεῖς πολ-
λάκις ἢ καὶ τετράκις τῆς ἡμέρας. Ἀληθῶς δ' εἰπεῖν,
ὁσάκις ὁ ἰατρὸς ἦτο ἐλεύθερος ἄλλης ἐργασίας,
ἦτο παρὰ τὴν κλινὴν τῆς ὥρας τοῦ ἀσθενοῦς.
Σπανίως ἤρχετο μὲ κενὰς τὰς χεῖρας, καὶ ἔφερε
πάντοτε πράγμα τι ὅπερ ἠδύνατο, ὡς ὑπέθετε, νὰ
ἐνδιαφέρῃ ἢ νὰ τέρψῃ τὴν Λουκίαν. Κατ' ἀρχὰς
μὲν ἔφερον εἰς αὐτὴν λεύκιμα περιέχον ἀπόψεις
καὶ ἐνδυμασίας σικελικὰς, μικρὰν τινὰ συλλογὴν
ἀρχαίων νομισμάτων, δείγματα λάθρας, καὶ ὅσα
εἶχε παρ' αὐτῷ περίεργα πράγματα. Εἶτα δὲ τῇ
ἔφερον ἐν ἄνθος, φυτὸν τι σπάνιον· περίεργόν τι
ἐντομον, σκαραβαῖον μελανοθώρακα, ἢ προσίην
ἀκριδα μὲ ἵππου κεφαλὴν, ἢ κάμπην τινὰ τριχω-
τὴν καὶ ποικιλόχρου.

Αἱ ὥραι παρήρχοντο ταχέαι, ὅτε ὁ ἰατρὸς ἐξή-
γει εἰς τὴν νεκράν τοῦ ἀρρώστον τὰ ἦθη καὶ ἔ-
θιμα καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῆν ἔτι τῶν ζώων ἐκείνων.

— Τὸ μικρὸν αὐτὸ ζῶον τῇ ἔλεγε, μὲ τὸ
λαμπρὸν τοῦ στήθος, τὸ ὁποῖον τόσον θαυμάζετε,
θὰ χάσῃ φοβοῦμαι πολὺ ἀπὸ τὴν ὑπόληψίν σας,
ὅταν μάθετε τὸ ὄνομά του καὶ τὴν χρῆσίν του.
Δὲν μαντεύετε τί εἶνε; Εἶνε εἶδος τοῦ γένους
τῶν κανθαροῖδων, μὲ τὰς ὁποίας κατασκευάζουν
τὰ ἐκδόρια. Εἶνε δὲ ζωῦριον πονηρὸν, διότι μό-
λις τὸ ἐγγίση κανεὶς ἀφίνει μίαν ὄσμήν πολὺ δυ-
σάεστον καὶ ὑποκρίνεται τὸ νεκρὸν. Δὲν εἶνε
ἄξιον θαυμασμοῦ νὰ βλέπῃ τις πῶς ὅλα τὰ ὄν-
τα, ὅσα ἔχουν ζῶην, ὅσον μικρὰ καὶ ἄσχημα καὶ
ἂν ἦνε, ἔχουν τὸν εἰδικὸν τῶν προορισμὸν καὶ
μέσον τι οἰονδήποτε προσωπικῆς ἀμύνης; Κυτ-
τάξατε αὐτὸ, τὸ ὁποῖον τρέχει τόσον ἐλαφρὰ μὲ
τοὺς ἀναριθμήτους πόδας του. Ἰδέτε πῶς γίνε-
ται σφαῖρα· εἶνε τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὑπερ-
σπίζεται κατὰ τοῦ κινδύνου. Τὸ βραδὺ αὐτὸ καὶ
ἐλεεινὸν ζωῦριον τὸ ὁποῖον μόλις παρατηρεῖτε τὴν
ἡμέραν, διήγειρε πολλάκις, εἶμαι βέβαιος, τὸν
θαυμασμόν σας τὸ βραδὺ εἰς τὸν περίπατον.

— Μήπως εἶνε πυγολαμπίς; ἠρώτησεν ἡ Λου-
κία.

— Μάλιστα. Καὶ αὐτὴ κάμνει τὴν νεκράν, ὅ-
ταν θελήσῃ τις νὰ τὴν συλλάβῃ, μολονότι εἶνε
ἀληθῶς ἐπτάψυχος. Μίαν ἡμέραν ἔλαμα ἐν πεί-

ραμα μὲ μίαν ἐξ αὐτῶν. Τὸ κατ' ἀρχὰς ὑπέστη
φυλάκισιν μιᾶς ὀλοκλήρου ἐβδομάδος, ὑποκάτω
ἐνὸς ποτηρίου, καὶ μετὰ ταῦτα διέμεινε τρεῖς ὀ-
λοκλήρους ὥρας ἐντὸς ἀγγείου πλήρους ὕδατος.
Κ' ἐντούτοις ἐξῆλθε ζῶσα. Τότε ἐνόμισα ὅτι ἦ-
τον ἀξία πλέον τῆς ἐλευθερίας της, καὶ τὴν ἀ-
φῆκα.

Ὁ ἰατρὸς Ἀντώνιος ἐπετύγχανε κάλλιστα τοῦ
σκοποῦ, τὸν ὁποῖον προσέθετο, τοῦτέστι νὰ κα-
ταστήσῃ τὰς ὥρας ὅσον τὸ δυνατόν βραχείας καὶ
ὀλιγώτερον ἀνιαρὰς εἰς τὴν ἀσθενή του. Αὐτὴ μὲν
οὐδέποτε ἀπέκαμνεν ἐρωτώσα, ἐκείνος δ' ἀπε-
κρίνετο μετ' εὐθυμίας τιμώσης τὴν διδασκαλικὴν
τοῦ ὑπομονήν.

Ἡμέραν τινὰ, κατόπιν τοιαύτης ὁμιλίας, ἡ
μὲν Λουκία ἔμεινε βαθέως σκεπτομένη, ὁ δὲ Ἀν-
τώνιος σεβόμενος τοὺς σιωπηλοὺς αὐτῆς διαλογι-
σμούς· τί ἄρα διελογίζετο ἡ Λουκία; Ἐσκέπετό
τι ὠρισμένως; Οὐδόλως. Διστέλει ἀπλῶς ἐν ἐκστά-
σει, ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων ἐκστάσεων, καθ' ἃς
τὸ αἴσθημα αὐτὸ τῆς ὑπάρξεως εἶνε εὐδαιμονία,
καθ' ἃς καὶ ὁ οὐρανὸς φαίνεται γαλανώτερος, καὶ
ἡ θάλασσα στιλπνοτέρα καὶ ὁ αἶθρ αὐτὸς γλυκύ-
τερος. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἰατροῦ Ἀντωνίου ἐπρά-
πησαν ἡρέμα ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἣν ἐθεώρουν, ἐπὶ
τὴν ἐσκεμμένην φυσιογνωμίαν τῆς μαθητρίας
τοῦ.

— Σὰς ἐκούρασα; ἠρώτησε καθ' ἣν στιγμὴν
συννητήθησαν τὰ βλέμματά των.

— Ὡ, διόλου ἀπήντησεν ἐνθαρρυντικῶς ἡ
Λουκία.

Καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐγίνετο ἡ ἐρώτησις καὶ ἡ
ἀπάντησις, ἡ ἐσπερινὴ αὔρα ἔφερον ἀπὸ τοῦ κή-
που ἀρώματα πορτοκαλλέας καὶ λεμονέας.

— Τί μαγευτικὴ εὐωδία! ἀνεφώνησεν ἡ
Λουκία.

— Μαγευτικὴ ἀληθῶς, ὑπέλαβεν ὁ Ἀντώνιος.
Ἄγραπτά τε ἄνθη;

— Τὰ λατρεύω, εἶπεν ἐκείνη. Εἶχον πολλὰ εἰς
τὸ Δάβεν, ἀλλὰ κανὲν δὲν ἐμύριζε τόσον εὐμορ-
φα, ὅσον τὰ φυτὰ αὐτοῦ τοῦ κήπου.

— Ἄν ἦμιον κόρη, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, εἶμαι
βέβαιος, ὅτι τίποτε δὲν θὰ μὲ δισκέδαζε τόσον
ὅσον ἐν κηπάριον.

— Τὸ νομίζετε, διότι εἴσθε ἀνὴρ, εἶπεν ἡ Λου-
κία. Δὲν γνωρίζετε τὰς νεάνιδας. Δὲν φαντάζε-
σθε πόσα πράγματα διδάσκονται, καὶ πῶς ἀνα-

ζετε κάλλιστα, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤδη περιμένετε μίαν πατινάδα. Θὰ ἦτο παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ νὰ ταξειδεύση μία νεῆς εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ νὰ μὴ εὕρῃ ληστὴν μῆτε πατινάδα. Τώρα εἴθετε πλεόν εὐχαριστημένη, πιστεύω.

— Ὅμολογήσατε ἰατρῆ, ὅτι φαντάζεσθε τὰς νεάνιδας πολὺ ἀνοήτους! εἶπεν ἡ Λουκία, γελῶσα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας.

— Διατί; εἶπεν ὁ ἰατρὸς, γελῶν καὶ αὐτὸς ἐπίσης.

— Διότι ὑποθέτετε, ὅτι περιμένον ἐξάπαντος κάτι τι ἔκτακτον, ὡς ἂν ἦσαν αἱ γυναῖκες ὅλως διόλου διαφορετικαὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρας.

— Διόλου. Μήπως οἱ ἄρσεναι καὶ αἱ πατινάδες εἶνε μῦθοι; μήπως ἡ ἀγάπη τῶν ἐκτάκτων δὲν εἶνε φυσικὴ εἰς τὴν νεότητα; Τὸ κατ' ἐμὲ, ὅταν εἶχα τὴν ἡλικίαν σας, θὰ ἔδωκα δὲν εἰξούρω τί, διὰ νὰ μοῦ συμβῆ τίποτε ἔκτακτον, καὶ τὰ μυθιστορήματα τῆς Ῥάδκλιφ εἶνε μὴδὲν παραβαλλόμενα πρὸς ὅσα ἐδημιούργησα μόνος μου.

— Πῶς; σεῖς, ὅστις φαίνεσθε τόσο σοβαρὸς,

— Μάλιστα, ἐγὼ ἡ σοβαρότης προσωποποιημένη. Δὲν μοῦ εἶπατε ὅμως πῶς σας ἐφάνη τὸ τραγοῦδί μου.

— Ἰσα ἴσα ἐτοιμαζόμεν νὰ σας εἶπω ὅτι μ' ἐφάνη ὠραιότατον. Εἶνε τόσο ἀπλοῦν καὶ τόσο πλῆρες αἰσθήματος.

— Ἄ! αὐτὸ μ' εὐχαριστεῖ· εἶνε ἀπὸ τοὺς ἀγαπητούς μου σκοποὺς τῆς Σικελίας. Ἦλθα σήμερον διὰ νὰ σας τὸ μάθω.

— Ἄλλ' ἐγὼ δὲν παίζω κιθάραν.

— Ἦμπορεῖτε νὰ μάθετε. Καὶ ἂς μὴ χάνωμεν καιρόν. Ἐχετε διαθέσει σήμερον νὰ σας δώσω τὸ πρῶτόν σας μάθημα;

Ἡ Λουκία εἶχε μεγάλην ἀνυπομονησίαν ν' ἀρχίσῃ. Ὁ Ἀντώνιος τὴν ἐδίδαξε νὰ κρατῇ τὸ ὄργανον καὶ νὰ θέτῃ τοὺς δακτύλους τῆς ἐπὶ τῶν χορδῶν. Μετὰ τὸ μάθημα δὲ ἐτελείωσε, κατ' αἰτήτησιν τῆς Λουκίας, τὸ ἄσμα, οὐτινος τὴν ἀρχὴν μόνον εἶχε ψάλλει. Τὸ ἄσμα ἦτο ὠραῖον, καὶ ἤρπεν εἰς τὴν Λουκίαν πολὺ.

[Ἐπειτα συνέχισα].

Ἰπὸ τὸν τίτλον «Ἡθὴ καὶ ἔθιμα Ἀρβανιτοβλάχων ποιμένων» ὁ κ. Θ. Γενναίου Κολοκοτρώνης ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ἐν ἐπιφυλλίδι τοῦ «Τηλεγράφου» περίεργον διατριβὴν, ἐξαχθεῖσαν ἐκ σημειώσεων του, ἂς ἐτήρει, ὅτε κατ' Ἰούλιον τοῦ 1851 ἀνθυπολογαγὸς ὦν συνόδου τὸν ἀρχηγὸν τοῦ μεταβατικοῦ, περιθεύοντα τοὺς ἀνατολικούς ὄρημας τῶν ἐπαρχιῶν Φθιώτιδος, ἔνεκα τῆς λυμαινομένης κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸν τόπον ληστείας. Ἐκ τῆς διατριβῆς ταύτης ἐσταχυολογήσαμεν τὴν ἐπομένην διήγησιν. Σ. τ. Δ.

Ἡθὴ καὶ ἔθιμα

ΑΡΒΑΝΙΤΟΒΛΑΧΩΝ ΠΟΙΜΕΝΩΝ

Μετὰ κοπιώδη ἀπὸ βαθέος ὄρθρου καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας γενικὴν περιπολίαν, — κοινῶς λεγομένην παράρα — πρὸς ἀνίχνευσιν ληστῶν, ἐχωρήσαμεν, ὅπως διανυκτερεύσωμεν, πρὸς τὰ παρὰ

τὴν Βομπόκαν¹ τοποθετημένα Ἀρβανιτοβλάχικα καλύβια, ὡς πλησιέστερα ἡμῶν ἀπὸ τῆς περιποληθείσης θέσεως, ἄτινα περὶ τὴν 7 μ. μ. περίπου καὶ μετὰ δίωρον πορείαν ἀντικρύσαμεν.

Αἱ καλύβια αὐτῶν τῶν Ἀρβανιτοβλάχων, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν ἐν Ἑλλάδι νομάδων ἐν γένει ποιμένων, αἵτινες κατασκευάζονται καὶ παρὰ τῶν ἰδίων ἐκ χόρτου καὶ πασσάλων, εἰσι σχεδὸν καινοειδεῖς. Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, πρὸς στήριξιν τῆς τε στέγης καὶ λοιποῦ σκελετοῦ τῆς καλύβης, τοποθετεῖται ἰστός, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ λήγων καθέτως πρὸς τὴν γῆν, ἐν ᾗ ἐμπήγνυται. Ἡ κυκλοτερὴς βᾶσις τῆς καλύβης στηρίζεται ἐπὶ πασσαλίσκων, ἐμπεπηγμένων ἐπίσης καθέτως ἐπὶ τῆς γῆς, ὡν τὰ μεταξὺ κενὰ πληροῦνται διὰ χόρτου, καθὼς καὶ ἡ λοιπὴ περιφέρεια, ἔχουσα ἴνας, προσηρητημένας ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν πασσαλίσκων καὶ συγκεντρουμένας διὰ τοῦ ἐτέρου ἄκρου ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς καλύβης καὶ περίξ τοῦ ἴσου, ἐφ' οὗ τίθεται, οὕτως εἰπεῖν, σκοῦφος ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ τῶν χόρτων, κωλύων τὴν ἀνωθι εἰσόδον τῆς βροχῆς ἐντὸς τῆς καλύβης.

Μὲ ἄλλας λέξεις αἱ καλύβια αὗται εἰσὶν εἶδος σκιάδος, ὁμοιοῦστος ἀλεξιβρόχιον ἀνοικτὸν, τοῦ ὁποῖου τὸ μέσον ξύλον εἶνε ἐκ τῆς λαθῆς ἐμπεπηγμένου εἰς τὴν γῆν, ἢ πρὸς ἐπιτυχέστεραν παρημοίωσιν ἡ καλύβη τῶν Ἀρβανιτοβλάχων εἶναι ἀπαράλλακτος ὡς αἱ στρατιωτικαὶ σκηναί, ἀλλ' ἀντὶ πανίου εἰσι κεκαλυμμένοι διὰ χόρτου πεπυκνωμένου ἐξ εἴδους στάχρων (σάλμα), καὶ μὲ μόνην τὴν ὠφέλιμον διαφορὰν, ὅτι κατὰ τὴν ἔσωθην περιφέρειαν τῆς καλύβης εἰς ἀνάλογον ὕψος ἀπὸ τῆς βάσεως προσαρτῶνται δριζοντεῖως καὶ εἰς μῆκος περίπου μέτρου, δίκην περονῶν, ξύλα, ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται σανίδες, χρησιμεύουσαι, ἀφοῦ ριφθῶσιν ἐπ' αὐτῶν τ' ἀναγκαῖα, ὡς κλίνας τακτικαὶ ἢ ὡς σκίμποδες.

Ἴνα δὲ δέχωνται φῶς, ἔχουσι περίξ δύο, τρεῖς ἢ τέσσαρες, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῆς καλύβης, ὅπως τετραγωνικάς, χρησιμεύουσας ὡς παράθυρα, ὧν ἀνωθι καὶ ἐξῴθειν προσκολλῶσιν ἐπιμετώπιον, ὡς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν πύλων, ἀλλὰ σχήματος κυρτοῦ, ὡς ἡμιτετημένου κυλίνδρου, πλατυτέρου τοῦ παραθύρου καὶ ὀλίγον κεκλιμένου πρὸς τὰ κάτω, ὥστε οὐχὶ μόνον τὰ ὕδατα

1. Βομπόκαν—πηγὴ καλουμένη οὕτως ἐπὶ τῶν νῦν πρὸς τὴν Φθιώτιδα μεθωρίων, ἔχουσα ὄροσερὸν, ἄφθονον καὶ δι' αὐγέστατον ὕδωρ, ἐξ ἧς ἐκλήθη οὕτω καὶ τὸ ὄροπέδιον, ἐφ' οὗ κεῖται. Ἡ θέσις ἀπέχει δύο μὲν ὥρας πλήρεις ἀπὸ τοῦ κεφαλοχωρίου «Μεγάλο Γαρδικί» καὶ πέντε περίπου ἀπὸ τῆς Στυλίδος. Ἐκεῖ μένει (δηλαδή τότε) λόγος, ὅστις εἶναι τὸ κέντρον τῶν μεθωρίων σταθμῶν τῶν μερῶν ἐκεῖνων.

Ὅντος τοῦ μέρους ἐρημόν, οἱ ἴδιοι στρατιῶται εἶχον κάμει καλύβας ἐκ χόρτου καὶ πασσάλων, ἀρκετὰ τεχνικὰ καὶ εὐρυχώρους, ἐν αἷς κατόικουν λίαν ἀνέτως. Τὰ τροφίμα τῶν ἐπιπορευόντων, γαλακτερά μὲν καὶ κρέας, ἐκ τοῦ πληθῆος ποιμνισταξίου τοῦ Πούλιου, ἄλευρον δὲ καὶ λοιπὰ ἐν ποσότητι ἐκ Στυλίδος. Ἐξέμωσαν μόνον καὶ πρὸς τοῦτο εἶχον κατασκευάσει οἱ ἴδιοι ἐπίσης καὶ κλίθων κα-
νονικώτατον.